

До
Председателя на Научното жури
Определено със Заповед № Р-109-158/14.4.22 г.
На Ректора на МУ - Варна

Във връзка с Протокол: № 63/от 5.4.2022 г. и
Заповед № Р-109-427/19.4.2022 г. от заседание на НЖ

Приложено представям: Становище

по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност: „Съдебна психиатрия“, професионално направление 7.1. Здравеопазване и спорт, за нуждите на Катедра „Психиатрия и медицинска психология“ към Факултет „Медицина“ към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ и Първа психиатрична клиника към УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД-Варна, обявен в ДВ, бр. 14/18.02.2022г.

Изготвил становище: проф. Добринка Демирева Радойнова, д.м.
адрес: гр.Варна-9010, ул."Цар Асен " бл. 68-8, ап. 7, ет.4, GSM: 0879/ 202 927, e-mail:
dradoinova@mail.bg; dobrinkaradoinova@gmail.com

В конкурса участва единствен кандидат: **д-р Аделина Бояновна Джорджанова**, дм от МУ – Варна, Катедра „Психиатрия и медицинска психология“ към Факултет „Медицина“ в Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ и Първа психиатрична клиника към УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД-Варна.

Представен е необходимият пълен комплект административни документи според изискванията на ЗРАСРБ и Регламента за заемане на академичната длъжност „доцент“ от правилника на МУ-Варна, те са описани в заявлението на кандидатката до Ректора на МУ-Варна.

I. Анализ на кариерния профил на кандидата

1. Образование и квалификация

От документацията се установява, че кандидатът д-р Аделина Джорджанова отговаря на условията за конкурса: има завършено висше образование по медицина (диплома № 005073 от МУ–Варна 1988/1995), свидетелство за придобита специалност по психиатрия (диплома № 009874/20.06.2005г. от МУ-Варна) и по съдебна психиатрия (диплома № 016159/30.06.2011г. от МУ-Варна); защитена дисертация за ОНС «Доктор» по научната специалност: Психиатрия (съдебна психиатрия) с (диплома № 151/20/05/2016г. от МУ-Варна) в Катедрата по „Психиатрия и медицинска психология“ в МУ - Варна.

2. Трудов стаж

Д-р Джорджанова има общ професионален трудов стаж /към 16.03.22г. – 16 години, 8 месеца и 26 дни и преподавателски стаж към същата дата: 2 учебни години като хоноруван преподавател, и 4 години и 5 месеца като главен асистент.

3. Учебна натовареност и преподавателска дейност

От справка за учебна натовареност се вижда, че за представените 2 учебни години /2011-2012г. и 2016-2017г./ общата натовареност е била 61 часа. Натовареността през учебната 2017/2018 г. в била 232 часа, през 2018/2019 г. – 268 часа, през 2019/2020г. – 231 и за

2020/2021г. – 197 часа. Натовареността по норматив за нехабилитирани преподаватели е 220 часа.

4. Административно-академична дейност

Д-р Аделина Джорджанова е работила като хоноруван преподавател и главен асистент. Като хоноруван преподавател през учебните 2011-2012г. и 2016-2017г. е преподавала на студенти 5 курс по психиатрия в Катедрата „Психиатрия и медицинска психология“. Като главен асистент в същата Катедра в МУ-Варна е преподавала в годините 2017/2022г. на студентите по медицина, дентална медицина и в медицински колеж по психиатрия и медицинска психология. В периода 2013-2016 г. е била докторант на самостоятелна подготовка в същата катедра по темата: „Анализ на съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи в гражданския процес по описа на Окръжен съд – Варна, за периода от 2007 до 2012 година“.

II. Общо описание на представените материали по конкурса

Представените документи са пълни и добре подредени в логична последователност според изискванията на конкурса. Монографията, статиите, учебника са номерирани отделно от изявите на конгреси и конференции. Отделно са дадени и материалите за конкурса и за АД «Доцент».

III. Оценка на научните трудове на кандидата за цялостното и академично развитие

За този конкурс д-р Джорджанова е представила общо 12 научни труда, от които дисертационен труд, монография (хабилитационен труд), две публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, и седем - в списания с научно рецензиране, нереперирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Извън участващите в доказателствения материал за покриване на минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, кандидатката представя една пълнотекстова публикация. Д-р Джорджанова има и участие в учебник по психиатрия, издаден от МУ-Варна, в раздела по Съдебна психиатрия. Тя представя и участия в конгреси и конференции (три в чужбина).

1. Обща характеристика на научната продукция и публикационната активност

Д-р А. Джорджанова е представила достатъчна научна продукция:

- в критерия Г, показател 7, тя е първи автор в една публикация и във втората – втори автор;
- в показател 8 тя е първи автор в 4 публикации от общо 6;
- монографията и „Съдебнопсихиатрична експертиза в гражданския процес“ е съвременен поглед и обзор на този важен проблем. Библиографията включва 156 библиографски източника и е онагледена е със 17 графики.
- дисертационният и труд: „Анализ на съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи в гражданския процес по описа на Окръжен съд – Варна, за периода от 2007 до 2012 год.“ е бил достатъчно добре оценен от НЖ.

2. Научна активност – разпространение и приложение на научно-практическите постижения на кандидата сред научната общност

Според представената справка д-р Джорджанова има 11 цитирания, които носят общо 70 точки, при минимални национални изисквания за този показател 50 точки.

3. Участие в изпълнение и ръководство на проекти

Д-р Джорджанова е участвала като изследовател-експерт в изследователския екип по проект № 15020, съгласно договор №ФМН-79/21.12.2015г. за срок от три години към МУ-Варна на тема: „Изследване на ефективността на транскраниалната магнитна стимулация за повлияване на когнитивните нарушения при депресивни епизоди в рамките на рекурентно депресивно разстройство и биполарно афективно разстройство“, финансиран от фонд „Наука“ на МУ-Варна.

4. Научно-творчески постижения (научен авторитет) (допълнителни показатели): научно-изследователска дейност – членство в организации, редколегии, журита, награди, рецензии).

Според предоставената ни справка, д-р Джорджанова има научно-теоретични приноси в следните научни области: • съдебна психиатрия; • изследвания в областта на психологията.

Кандидатката е участвала в организационния комитет на международна конференция, за което е получила благодарствено писмо.

От 2005г до 2019г. е била експерт към Окръжен съд – Варна: изготвяла е множество експертизи, както самостоятелно, така и комплексни, комбинирани и др. експертизи.

5. Лечебно-диагностична дейност

Кандидатката д-р Джорджанова от 2011г. до настоящият момент работи като съдебен психиатър в Първа психиатрична клиника към УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна. От 2017 година е административен отговорник в същата клиника. От 2017 г. е главен асистент по психиатрия към Катедрата по психиатрия и медицинска психология към МУ- Варна.

IV. Оценка на публикациите, представени за участие в конкурса

В конкурса д-р Джорджанова е представила научни публикации, които не повтарят представените за придобиване на ОНК „доктор“. Те са: освен дисертационния труд, един монографичен труд („Съдебнопсихиатрична експертиза в гражданския процес“); 2 пълнотекстови публикации в реферирани списания; 7 пълнотекстови публикации в нереферирани, рецензирани списания; раздел в учебник по психиатрия и 9 участия в научни форуми – национални и международни.

1. Оценка на научните трудове с приноси в областта на съдебната психиатрия

В дисертационния си труд д-р Джорджанова е направила обхватен анализ на съдебно-психиатричните и психологични експертизи в гражданския процес, спрямо правните закони, семейния и гражданския процесуален кодекс. Изследвани са 327 освидетелствани лица, с последващи съдебни решения за период от пет години. Дисертацията ѝ изследва проблемите на неприетите съдебнопсихиатрични експертизи (СПЕ) и причините, водещи до това. Резултатите показват, че само 8.25 % от изследваните експертизи отговарят на критериите от Наредбата за изготвяне на съдебнопсихиатрични експертизи. Доказана е необходимостта от изготвяне и приемане на Стандарт за структура на съдебнопсихиатричната експертиза, по който те да бъдат изготвяни.

Монографията е продължение на дисертационния труд с обем 333 страници, онагледен с 18 фигури. Използваната литература включва 156 източника. Трудът е задълбочено продължение на многогодишната работа на кандидатката в областта на СПЕ в гражданския процес. В нея д-р Джорджанова прави анализ на неразработени или слабо изследвани проблеми в СПЕ, имащи значение и за правната теория. Важна е включената богата съдебна практика, резултат на личния ѝ експертен опит. Затова монографията може да бъде ръководство за младите специалисти при изготвянето на СПЕ.

Целта на статията „Special features of the outpatient forensic psychiatric examination in civil proceedings according to the Varna district court docket for the period 2007-2012” е да се разгледат особеностите на амбулаторната експертиза и трудностите при изготвянето на посмъртните съдебнопсихиатрични експертизи в гражданското производство. Това е особено сложно поради отсъствието на обекта на изследване и заключението се основава на доказателства от делото. В редица случаи друга често срещана трудност при посмъртна съдебнопсихиатрична експертиза е липсата на медицинска документация. Обективизирането на статута на изследваното лице по време на сключване на граждански акт при такива обстоятелства е значително усложнено. Поставя се въпроса за създаване на национална електронна база данни, осигуряваща навременен и надежден достъп при изготвяне на документи с експертно значение.

В статията „Expert assessment of a male suffering mixed sensory and motor aprasia when entering into an agreement” е представен казус по гражданско дело на мъж, страдащ от сензорна и моторна афазия към момента на прехвърлянето на правото си на собственост върху недвижим имот с договор за покупко-продажба.

В доклада „Оценка на експертизите и решенията в различните области на гражданското право” се анализират задачите, които се поставят пред вещите лица при първа и при СПЕ за втори път. Докато при назначени за първи път СПЕ се изследва предимно ограничаването на гражданските права, то при назначените за втори път СПЕ се поставят и други задачи, свързани със способността на лицата да управляват личните си дела. Липсата на ясни клинични критерии за недееспособност при отделните психични заболявания нерядко довежда до неверни съдебнопсихиатрични изводи, от които може да зависи съдбата на освидетелствания, а често и тази на неговото семейство. В интерес на запазване решението на наследодателя и правата на наследниците, може да бъде регламентирано от закона изготвянето на съдебнопсихиатрични, съдебнопсихологични или комплексни консултации преди изготвянето на завещания, дарения и сделки.

В статията „Диагностични оценки, водещи до приемане на недееспособност или ограничена дееспособност и връзката им с параметрите на СПЕ и експертната оценка” се анализират диагностичните оценки до приемане на недееспособност или ограничена дееспособност, и връзката им с параметрите на СПЕ. Обект на изследване са общо 327 лица, освидетелствани по граждански дела с последващи постановени съдебни решения от Окръжен съд – Варна, за период от 5 години. За определяне критерия „недееспособност” в психиатричните диагнози най-често срещани са следните симптоми и синдроми: разстройства на мисленето, халюцинации или налудни интерпретации на реалността, афективни нарушения с доминиране на болестно променените емоции, нарушения на ориентацията за личност и ситуации, разстройства на вниманието и паметта, тежки разстройства на Аз-а, количествени и качествени нарушения на съзнанието, липса на инсайт, негативна симптоматика, паратимия и парабулия.

В статията „Историческото развитие на съдебната психиатрия в България” се прави преглед на историческото развитие на съдебната психиатрия в България от древните траки до наши дни.

В статията „Schizophrenic disorders in forensic psychiatric expertise in civil process” са изследвани 99 подекспертни с шизофренни разстройства, които са били обекти на експертизи в граждански дела. Анализите доказват, че влиянието на субективността върху резултатите на

психиатричните оценки е голямо, а един от начините за нейното преодоляване е повишаването на обективността чрез прилагането на стандартизирани процедури.

В статията „Органични психични разстройства в СПЕ в гражданския процес“ са изследвани 84 лица с органични психични разстройства, с последващи постановени съдебни решения от Окръжен съд – Варна, като се прави опит за взаимовръзка между органични психични разстройства и постановени съдебни решения.

2. Оценка на научните трудове с приноси в областта на психологията

Тук попадат две публикации, които са насочени към психологическа оценка при индивиди в норма и с когнитивни нарушения при Bentan test. Разгледана е връзката на някои демографски фактори, състоянието на общия когнитивен капацитет и оценката от теста.

3. Оценка на научните трудове с научно-практически приноси

Могат да се отбележат:

- съдебнопсихиатричната експертиза в гражданския процес не е била изследвана комплексно, а това е атестат на значимостта и актуалността на представените дисертация и монография;

- предложение за изготвяне на Стандарт за структура на СПЕ с цел повишаване на качеството ѝ, което рефлектира върху съдебната система: намаляване на времето за издаване на съдебни решения и разходите за последващи експертизи;

- идея за създаване на национална електронна база данни за бърз и надежден достъп при изготвяне на документи с експертно значение;

- в интерес на запазване решението на наследодателя и правата на наследниците може законово да бъде регламентирано изготвянето на съдебнопсихиатрични, съдебнопсихологични или комплексни консултации, преди изготвянето на завещания, дарения и сделки.

V. Отражения (цитирания) на публикациите на кандидата в националната и чуждестранна литература (публикационен имидж)

За конкурса д-р А. Джорджанова представя 11 цитати в реферирани списания. Това е все още слаб „публикационен имидж“, обяснение за което може да бъде фактът, че за цитиранията се изиска известно „технологично време“ за запознаване и оценяване на публикуваните материали.

VI. Комплексна качествена оценка на учебно-преподавателска и професионална дейност

За недългия си стаж д-р Джорджанова е показала добри професионални, научни и преподавателски качества.

VII. Критични бележки и препоръки

Познавам лично кандидатката и мога да споделя, че тя започна научна работа по-късно, но с труд и упоритост се справя с комбинираните задължения: да бъде три в едно – вещо лице към съда, преподавател /асистент/ и лекител-клинист. Като препоръка съветвам д-р Джорджанова да продължи да дълбае в дебрите на гражданската СПЕ в унисон с предизвикателствата на съвремието ни.

VIII. Обща оценка за съответствие на кандидата спрямо задължителните условия и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели съгл. Регламент на заемане на академични длъжности в МУ-Варна в Раздел IV «Заемане на академична длъжност «Доцент» в МУ-Варна и «Приложение №1» от правилника за развитието на академичния състав на МУ-Варна.

Д-р Аделина Джорджанова отговаря на общите условия за завършено висше медицинско образование, придобити две специалности (психиатрия и съдебна психиатрия), защитена ОНС „Доктор“ по научната специалност Психиатрия (съдебна психиатрия), както и на задължителните количествени наукометрични критерии, които се изискват за АД «доцент».

От нормативно изискуемите 200 точки, тя е събрала 225 точки, с което изпълнява наукометричните показатели.

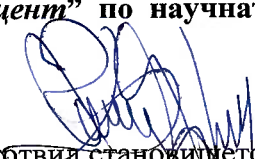
IX. Заключение

След запознаване с представените ми материали направих цялостна оценка на участничката в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност **Съдебна психиатрия** и считам, че кандидатката д-р **Аделина Боянова Джорджанова, дм** надхвърля изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на РАС на МУ-Варна и напълно отговаря за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Медицински Университет – Варна.

X. Предложение за заемане на длъжността

При съответствието със задължителните наукометрични критерии в качествено и количествено отношение, и според изискванията на ЗРАСРБ и Регламента за заемане на академична длъжност „доцент“ от правилника на МУ-Варна, давам своята положителна оценка и предлагам на останалите членове на почитаемото Научно Жури да гласуват за присъждането на АД „доцент“ на д-р **Аделина Боянова Джорджанова, дм**. Тя може да бъде предложена пред Научния съвет за избор и пред Академичния съвет на МУ-Варна за утвърждаване заемането на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност: **Съдебна психиатрия**.

3.6.2022 г.

Изготвил становището:.....
проф. д-р Д. Радойнова, дм